

‘We moeten van bewust naar bewust bekwaam’

Of ze positief gestemd is? Jazeker. Volgens Lotte de Bruijn was 2018 een goed jaar de ICT-sector. Maar we zijn er nog lang niet, te veel kansen worden niet benut. “De vraag die we ons moeten stellen voor 2019 is: hoe kan een digitale strategie bijdragen aan een betere maatschappij?”

‘De potentie is er, de mogelijkheden zijn er, maar wat doen we er eigenlijk mee?’, was de vraag die ze stelde in haar speech tijdens de Avond van de Digitale Economie. Wat volgde was een keur aan goede voorbeelden, maar ook een scala aan gemiste kansen. Vooral gemiste kansen in de zorg grepen Lotte de Bruijn, directeur van Nederland ICT, aan. Omdat de ICT-mogelijkheden van nu tijdens de behandeling van de ziekte van haar inmiddels overleden vader wellicht voor een positieve ommekeer hadden kunnen zorgen. Maar ook omdat de zorg twintig jaar later nog steeds onmachtig lijkt om de ICT écht volledig te omarmen. En de medische sector is niet het enige zorgenkindje van De Bruijn. Ook het onderwijs krijgt van haar een onvoldoende op ICT-gebied. Nederland heeft nog veel te doen, als we De Bruijn mogen geloven. De vraag stellen is de vraag beantwoorden. Doet ons land genoeg met de mogelijkheden en de potentie? “Nederland krijgt van mij een schamele voldoende, een mager zesje.”

Waarom?

“Wij zijn een ondernemend land, we zijn sterk in pilots starten, we zijn goed in proeftuinen creëren, maar we zijn zelden in staat om dingen op te schalen. Om er écht op grote schaal mee aan de slag te gaan.”

Hoe komt dat?

“Dat heeft meerdere redenen.

Ten eerste: de harde afbakeningen van subsidies. Bij de WBSO-subsidie (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelwerk, een subsidie die je kan krijgen bij de ontwikkeling van nieuwe producten, red.) worden kunstmatige intelligentie-projecten bijna altijd afgewezen omdat ze niet binnen de subsidieregels vallen. Daarnaast hebben we 5G-infrastructuur nodig voor veel digitale projecten, maar de uitrol daarvan zit vast, omdat Defensie de benodigde frequenties niet vrij wil geven.”

En tenslotte?

“Het curriculum in Nederland. Binnen ons onderwijs is er veel te weinig aandacht voor digitale vaardigheden. Met alle begrip voor de docent, ik begrijp dat ze heel druk zijn, maar ik vind dat gênant. Nederland faalt hierin. En dan bedoel ik niet dat we iedereen moeten opleiden tot programmeur, maar we hebben de verantwoordelijkheid binnen ons onderwijs om onze kinderen voor te bereiden op de toekomst. In die toekomst is digitalisering niet meer weg te denken.”

Wat moet er gebeuren om richting de 9 te gaan?

“De oplossing ligt wat mij betreft in de visie en het beleid van de regering. In Den Haag is dit jaar een mooie digitale strategie ontwikkeld, en daar ben ik heel blij mee, maar een financiële onderbouwing mist. Kortom, al die prachtige plannen

lopen vast in de uitvoering. Het onderwerp digitalisering is belegd bij een aantal staatsecretarissen, maar die hebben geen mandaat om geld te halen bij andere ministeries. Er is geen gemeenschappelijke richting, de ministeries leven langs elkaar heen. De minister-president zou digitalisering als zijn belangrijkste dossier moeten omarmen.”

Mark Rutte zelf?

“Ja. Ik zie de regering als een bedrijf, en het kabinet als de bestuurskamer. En dat is waar digitalisering thuis hoort: in de bestuurskamer. Eigenlijk zou ieder ministerie een eindverantwoordelijke moeten hebben op het gebied van digitalisering die dan samen een kopgroep vormen onder de leiding van de minister-president.”

In welke branche is er nog veel te winnen?

“In de zorg. Die sector staat wat mij betreft met stip op nummer één, ook omdat de winst die je hier kunt halen van zo'n groot maatschappelijk belang is. De oplossingen zijn voorhanden, maar de mogelijkheden worden maar niet gegrepen. De zorgsector is enorm versnipperd, iedereen kijkt naar elkaar, het gaat zo weinig over wat er valt te halen. Ook hier zou de regering een grotere rol moeten spelen. Er mist een leider, de minister van Volksgezondheid zou van digitalisering een speerpunt moeten maken.”

Staat digitalisering hoog genoeg op de bedrijfsagenda?

“Het eerlijke antwoord op deze vraag is nee. We hebben hier onderzoek naar gedaan en daaruit blijkt dat digitalisering op operationeel gebied wel als belangrijk wordt gezien maar niet op strategisch vlak. Onbegrijpelijk, want met bedrijven die digitalisering niet in hun strategie verankeren loopt het meestal niet zo goed af. Gelukkig zijn er ook goede voorbeelden. Bedrijven die vol inzetten op data.”

Want data heeft de toekomst?

“Zeker. Alles is data, data, data. Een goed voorbeeld hiervan kun je vinden in smart farming. Een varkensboer kan alle varkens maximaal antibiotica geven om te voorkomen dat de varkens ziek worden. Duur, en met alle gevolgen van dien, want de vleeseters onder ons krijgen al die antibiotica weer binnen. Maar door technologie te gebruiken kan de varkensboer data verzamelen over zijn varkens, en weet ‘ie nu dat een varken de nabijheid van een ander varken zoekt als hij zich niet lekker voelt. En als hij door middel van sensoren ziet dat een varken dat doet, geeft hij alleen dit varken antibiotica.”

Maar hoe zit het dan met de veiligheid van al die data?

“Toen ik vijf jaar geleden begon bij Nederland ICT voelde ik me op dit gebied vaak echt een roepende

in de woestijn. Nu staat het bij iedereen op de agenda. Nu moeten we van bewust naar bewust bekwaam. Dus weten dat het goed zit met de digitale veiligheid binnen je bedrijf. Dus weten dat je 10 procent van je budget aan veiligheid besteedt. Weten dat je simulatietesten doet. Weten dat hackers je testen om ervoor te zorgen dat je iets aan de lekken kunt doen.”

Tot slot: hoe kijkt u terug op digitaal 2018?

“Heel erg positief. Het is het jaar dat de regering is gekomen met een digitaliseringsstrategie, dat is een mooi begin, digitalisering staat nu op de politieke agenda. Daarnaast kan ik geen krant openslaan, tussen haakjes dan want ik lees bijna alles online, zonder dat het over digitalisering gaat. Alleen: het gaat zo vaak over bedreigingen, en zo weinig over wat digitalisering kan brengen. Dat is wat mij betreft dan ook de vraag die we ons moeten stellen voor 2019: hoe kan een digitale strategie bijdragen aan een betere maatschappij?”

Jerry Huider

EEN MAGER ZESJE

Volgens Lotte de Bruijn krijgt Nederland op het gebied van digitalisering een mager zesje. Maar hoe denken andere grote spelers in deze markt daarover? U leest het op analysenederland.nl.

ADVERTORIAL

De digitale datafabriek: Data gaat erin, intelligence komt eruit

In de huidige analyse-economie is data de drijvende kracht om concurrentievoordeel te behalen. Digitaal opereren en maximale waarde halen uit data zijn dan randvoorwaarden. Data omzetten naar bruikbare intelligentie is echter niet eenvoudig. Het vergt een hoge mate van kennis, competenties en onderlinge samenwerking. Benader data daarom vanuit een fabrieksgedachte waarin deze elementen samenkomen en bruikbare inzichten het resultaat zijn.

Ontdek de waarde van data

Begin met de data die al beschikbaar is in de organisatie en vul dit aan met databronnen die nog niet in de eigen systemen staan, maar wel interessant kunnen zijn. Dit levert een pool aan ruwe data die verder geëxploreerd kan worden. Om te ontdekken welke waarde verborgen zit in de data, is specifieke kennis nodig.

Brainstorm daarom met deskundigen. Je domeinexperts kennen je klant en hebben op basis van hun ervaring ideeën over het optimaliseren van de dienstverlening. Analytics-experts grasduinen vervolgens door de

data om deze ideeën via een visualisatie, het combineren van data, een slim algoritme of zelfs een machine learning-model te toetsen: zijn ze valide of niet?

Digitale datafabriek

Volgende stap is om valide ideeën met een waardevolle use case zo snel mogelijk productueel te maken. Een idee krijgt immers pas waarde als het in de dagelijkse praktijk wordt gebruikt. Net zoals in de fysieke wereld een fabriek nodig is om input te transformeren naar output, is in de digitale wereld een virtuele datafabriek nodig om ruwe data te transformeren naar intelligentie.

Een laatste stap is om deze intelligentie in te bedden in de organisatie. Pas dan is de cirkel rond en kunnen datamodellen daadwerkelijk waarde opleveren voor de organisatie als geheel, bijvoorbeeld in de vorm van een app of geautomatiseerde werkinstructie.

Ontdek de waarde van een datafabriek op <https://data-factory.itility.nl>

Marianne Faro, Director Analytics

